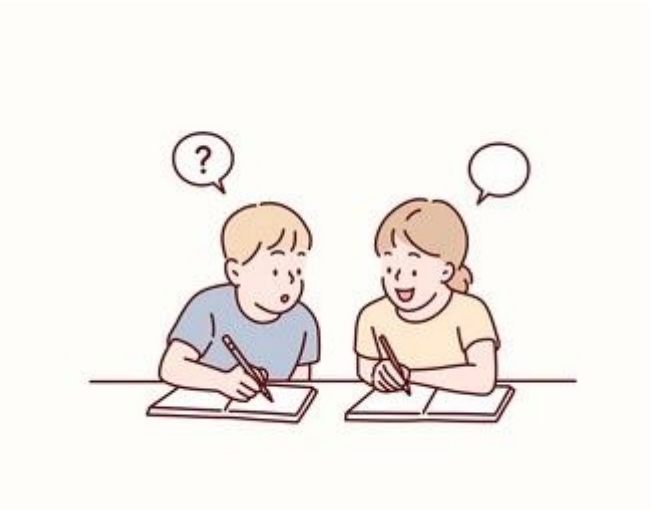
Almedina Lević

14.10.2025. 22:15
Pogledano: 1,060 puta

Tutor i Ja L

Djeca s posebnim potrebama često su potcijenjena i ograničena na minimum očekivanja. Tri asistentice pokreću inicijativu da kroz „peer to peer“ pristup omoguće ovoj djeci da pokažu svoje talente i znanja.

Autori: Almedina Lević, Alma Šišić i Amra Bekrić

POLAZIŠTA

Svjedoci smo današnjice, da djeca sa posebnim potrebama nisu baš u potpunosti uključena u aktivnosti nastavnog procesa.. Bitno je da zadovolje određeni minimum i od njih niko puno ne očekuje. Često su sažaljevana i stigmatizirana kao „jadna“. Iako im se dodjele i asistenti u nastavi opet se nekako izgubi nastojanje da ona zasjaju u svom punom potencijalu. Znamo da ocjena nije mjerilo znanja, ali u slučaju ove djece sama ocjena je nešto posebno i veliko. To je jedan osnov kako da ih motivišemo, a ne unazadimo. Mnoga djeca koja spadaju u ovu kategoriju itekako mogu puno toga doprinjeti u svom razredu, u svojoj lokalnoj zajednici, samo ih treba usmjeriti i pokazati im kako da se pokažu na jedan afirmativan način. Tri asistentice u nastavi odlučile su da to promjene barem u svojoj školi. Djeca sa kojima radimo su izuzetna. Ova djeca nisu “različita” od drugih, nego su “posebna” od drugih. Svako na svoj način trudi se da ostvari dobre rezultate. Pored tog truda koji pokazuju svakodnevno, tu su i njihovi nezaobilazni talenti koji ne znaju kako da ih iskažu osim u krugu svojih najbližih.. Zbog toga smo mi tu da ih učimo na koji način da ih ispolje, te da prenesu svoja znanja i talente drugoj djeci u svom razredu. Da bismo to promjenile počele smo da ih učimo kako da prenesu svoja znanja i talente i iz toga se rodila ideja za realizaciju i primjenu ove prakse. Za sada se ideja realizuje samo sa djecom sa kojom rade i njihovim razredima zbog aktuelne situacije povezane sa Covid - 19 pandemjom.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Glavni cilj ove prakse bio je podstaći djecu koja nastavu pohađaju po Prilagođenom nastavnom planu i programu da ono u čemu su dobri to i istaknu i pokažu. Naročito smo se bazirali na „peer to peer“ metodi učenja gdje su po prvi puta djeca sa posebnim odgojno - obrazovnim potrebama bila ta koja su podučavala druge.Nismo željele da to bude samo pro forme, već smo doista tražile ono u čemu su Mirza, Ajna i Emil napredniji od svojih drugara i da ta svoja znanja svojim drugarima i prenesu. Cijelu ideju smo morali prilagoditi mjerama zaštite protiv pandemije pa su tako nastali i naši tutorijali koje su Mirza, Ajna i Emil pripremili za svoje vršnjake. Ono što smo željele postići se i ostvari o: djeca su naučila kako prenijeti svoje znanje svojim drugarima i samim time smo doprinjeli jačanju njihovog samopouzdanja; ostala djeca iz razreda su mogla doživjeti svoje vršnjake koji su ih podučavali kao sebi ravne, što je utjecalo na poboljšanje klime u razredu koja je odisala većim uvažavanjem i poštovanjem; počinjemo mjenjati pristup prema djeci koja pohađaju nastavu po PNPP iz smjera oni mogu minimum, u smjeru da vidimo u čemu su najbolji i da to podržimo i stimulišemo.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Prvo smo nas tri asistentice održale sastanak i izmjenile utiske o djeci sa kojima ćemo realizovati ovaj projekat. Zaključile smo u kojim poljima su najbolji , odnosno ono šta oni najviše vole da rade i gdje se osjećaju sigurno. Odredile smo smjer u kojem želimo da idemo i krenule smo. Almedina Lević: Mirza ima izuzetan talenat za informatiku i posjeduje ogromno znanje o tehnologiji. On je dječak sa autizmom ali je visokofunkcionalan.Umjereno komunicira ali više voli praktično pokazivati nego objašnjavati. Prva faza realizacije ovog projekta vezana za Mirzino učešće bila je da skupa s njim odredim sadržaj koji će pokazivati drugarima i objašnjavati im sve što je nejasno. On se odlučio da drugarima pokaže i objasni kako instalirati Zoom, napraviti Gmail, promijeniti Screen saver i mnogo toga još. Zbog sigurnosnih mjera kojih smo se morali pridržavati odlučili smo se da napravimo video tutorijal. Zbog nedostatka opreme i jako lošeg laptopa kojim se Mirza služi u školi video nije najbolje kvalitete ali je poslužio svrsi. Sve što je u videu prikazano Mirza je morao raditi u zbornici zbog pristupa internetu. Zbog toga što se Mirza lakše izražava pisanjem, sva uputstva on je pisao u wordu dok je radio. Montiranje tutorijala nije mogao raditi jer nema dovoljno dobru opremu, ali za buduće tutorijale će se potruditi jer su mu roditelji obećali kupiti laptop da radi i kod kuće.Radnu verziju tutorijala Mirza je pokazao svojim drugarima iz razreda da mu kažu šta treba dodatno pojasniti kako bi završni rad bio jasan. U svoj završni rad Mirza je dodao i video tutorijale svojih drugara Ajne i Emila koji također na svoj način učestvuju u realizaciji ovog projekta. Završni video proslijeđen je svim drugarima iz ova 3 razreda za vrijeme prekida nastave zbog Kovid 19 pandemije, kako bi imali na čemu raditi dok ne počne nastava. Alma Šišić: Down sindrom ne mora biti prepreka da razvijemo određene talente i da ih njegujemo. Tako je i u slučaju djevojčice Ajne koja posjedu nevjerovatne gimnastičarske sposobnosti. Njena kočnica bila je sramežljjivost pa smo u prvoj fazi najviše radile na tome da ona izgradi samopouzdanje. Druga faza projekta bila je lakše izvodiva.Ajna je trebala samo svoje vještine pokazati svojim drugarima

na času tjelesnog odgoja. To smo uspješno realizovali, Ajna je pokazivala vježbe a ostali drugari su ponavljali za njom. Svi su bili oduševljeni, naročito zbog toga što su neke vježbe bile teške i niko osim Ajne ih nije mogao ispravno uraditi. Time je Ajna zaradila veliko poštovanje svojih drugara i veliki iskreni aplauz koji je zauvjek „otjerao“ njenu sramežljivost. Sada Ajna jedva čeka priliku da drugarima pokaže šta je novo naučila i savladala. Za vrijeme pokazne vježbe snimili smo i kratki video koji je njen drugar Mirza spojio sa svojim kako bi drugari iz njegovog i Emilovog razreda bili u prilici da vide isto i da nauče ono što im je Ajna pokazala. Amra Bekrić: Moja realizacija teče na času Engleskog jezika, u sve ovo uključen je i nastavnik tog predmeta. Sam nastavnik je toliko isticao i toliko ističe Emilovo znanje i poznavanje Engleskog jezika. Emilu Bećirović, je učenik koji pohađa Četvrti–1, a koji ima autizam, koji ga ne sprečava to da ispolji svoj talenat a to je znanje iz Engleskog jezika. Mene, kao njegovog asistenta kome sam dodijeljena od septembra ove godine, malo je reći ali tako oduševilo to njegovo znanje i poznavanje tog jezika. Tolika je ljubav prema tom jeziku da on skoro na svakom času priča Engleskim jezikom. Ono što me najviše oduševilo je njegov izgovor tog jezika. Po tome se zaista razlikuje od ostale djece u razredu. Bilo je više prilika da sam sebe „uhvatila“ da izgovorim riječ koju je on izgovorio, a da pri tom nikada nisam učila Engleski jezik. Ideja je bila da na časovima Engleskog jezika, Emil ima ulogu učitelja, gdje će on govoriti riječi, a učenici bi izgovarali. Najprije su ponovili ono što su radili u prethodnom razredu, a to je brojanje do 10 i boje koje su radili, onda da kažu kako se zovu, koliko imaju godina. Emil je to bez imalo problema rekao, a ostali su ponovili. Zatim su prešli na nove lekcije. Tokom ovih mjeseci radili su svoje porodično stablo, da znaju na osnovu imena iz njihove porodice reći o kome se radi (da li o majci, ocu ili nekome drugom, potom školski pribor da znaju reći (olovka, gumica, sveska, pernica, lenjir, hemijska olovka, nove boje (bijela, ljubičasta i smeđa i nazive za igračke (traktor, kamion, dinosaurus, lutka, voz). Sve se to dešavalo na časovima kada bi oni ponavljali. Na taj način oni bi učili od njega, a to je kako je on izgovorio tu riječ, tako bi oni izgovorili.Prije nego bi on izgovorio neku riječ, nastavnik bi pokazao mu sliku šta treba da kaže i postavio pitanje na engleskom. Potom bi Emil izgovorio, a onda svi učenici ponovili što je on rekao. Iz časa u čas to je djeci bilo zanimljivo, posebno što su Emila počeli da gledaju drugim očima. Bili su iznenađeni koliko zna, a to nisu vidjeli. Od svega toga najljepše je njegov sjaj koji je imao u očima (i koji sa takvom radošću govori svojim drugarima. To ga je toliko ispunjavalo, činilo sretnim, da je bilo situacija da se često smije na času. Inače, djeca koja su autistična a nasmijana tako, znači da su zaista sretna. Također i nastavniku se svidjelo sve to kako je teklo, pa je rekao da će i dalje nastojati da nastavi i dalje sa ovom idejom. Emil je isto tako snimio video u kojem broji do 10 i od 10 unazad na engleskom jeziku, koji je Mirza spojio sa svojim i Ajninim kako bi svi drugari iz njihovih razredabili u mogućnosti da nauče isto.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Ono što smo samom idejom zamislili to smo i ostvarili:

1.Djeca su naučila kako prenijeti svoje znanje svojim drugarima i samim time smo doprinjeli jačanju njihovog samopouzdanja;

2. Ostala djeca iz razreda su mogla doživjeti svoje vršnjake koji su ih podučavali kao sebi ravne;

3. Poboljšanje klime u razredu koja je odisala većim uvažavanjem i poštovanjem;

4. Počinjemo mjenjati pristup prema djeci koja pohađaju nastavu po PNPP iz smjera oni mogu minimum, u smjeru da vidimo u čemu su najbolji i da to podržimo i stimulišemo.

5. Djeca su toliko oduševljena da jedva čekaju nastavak realizacije ove ideje.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Smatramo da bi ova praksa bila interesantna i drugim prosvetnim radnicima koji se susreću u svom razredu sa djecom sa posebnim potrebama, a koja su i dalje u „sjeni“, sjede i nema ih nigdje. Jako bi željele da ova naša ideja još nekoga podstakne i da učini ovako isto. Naše malo nekome znači puno, a u ovom slučaju to malo je nešto posebno za ovu djecu. Budite od onih koji će težiti da im stavljamo do znanja da su bitni kao i ostala djeca u razredu, da ih ne razdvajamo od druge djece, te da oni nikada ne osjete to razdavajanje. Zapamtite, ako učitelj gleda jednako svoju djecu, onda će i djeca gledati jednako svakoga, a ne različito. Djeca uče od učitelja, uče ono što učitelj im svojim postupkom pokazuje.

Tags

nin 2020

Collections

Nominovane prakse NIN 2020